

REPOROD

www.sindikat-preporod.hr

Riječ
predsjednika

Živi bili pa vidjeli

Ako nekome pokušaš na vrata i on ti ne otvori, zašto istu radnju ponoviš još dvaput? Povod pitanju bila je ignoriranje triju sugestija koje smo kao sindikat uputili prosvjetnim vlastima. Šutnju bi se još moglo i razumjeti da prijedlozi nisu bili aktualni ili te se njima išlo na radikalno osporavanje sankrosanctnog projekta poznatog po imenu Cjelodnevna škola. Zašto smo i čime sve dodijavali demijurzima iz Donjih Svetica? Na prvi dio pitanja moguće je odgovoriti kratko, dok će odgovor na drugi dio iziskivati nešto više prostora.

Naš je sindikat, prvo, prihvatio poziv za suradnju oko osmišljavanja dugoročnih promjena u osnovnom školstvu. Potom je naš predstavnik sudjelovao u izradi Nacionalnog plana razvoja sustava odgoja i obrazovanja od 2021. do 2027. Na kraju smo se složili sa sadržajem dokumenta, koji je predviđao da će se u njegovoj daljnjoj razradbi, među inim pobrojanim, „usko surađivati“ i sa sindikatima. Premda suradnje, nikakve a kamoli uske, nije bilo do pred sam izlazak sadržaja promjena u javnost, svojom smo dužnošću smatrali odgovorne upoznati sa svime što smo smatrali pogrešnim, neprihvatljivim ili čak štetnim. Učinili smo to javno jer se nikada i nikome nismo obvezali da to nećemo raditi i zato što smo smatrali da naše članstvo, radnici u školama i ukupna javnost, imaju pravo znati što smatramo lošim ili čak štetnim za budućnost Cjelodnevnih škola.

Prvo smo reagirali na dio samog natječaja, prema kojem se odluku o prijavljivanju donosi na školskom odboru. Umjesto ovog rješenja, predložili smo da se prije donošenja odluke svakako obavi izjašnjenje učitelja i radnika. To smo zahtijevali jer se nije radilo o odluci kamo će se otići na izlet ili hoće li se nabaviti nove žardinjere ili hoće li se ili neće i ovoga ljeta bojati hodnici... Kako se radilo možda i o najvažnijoj odluci o kojoj se školski odbor ikada izjašnjavao, odluci koja će se odraziti na živote radnika, smatrali smo da osobno izjašnjenje mora prethoditi odlučivanju na Odboru.

Suočeni s brojnim dojavama iz naših podružnica, o pritiscima kojima se nastoji promijeniti odluka radnika o neprijavljivanju škola na natječaj, javno smo progovorili i o ovoj pojavi. U škrtim odgovorima na naše priopćenje, predbačeno nam je da se ne radi o nikakvim pritiscima nego o informiranju. Kad se u školi, nakon što su se učitelji dvaput negativno izjasnili, forsira provođenje i trećeg izjašnjenja, za nas je to grubo pritisak, kojim se nastoji preinačiti prethodno jasno iskazana volja učitelja. Nakon što smo progovorili o nečemu što se nije smjelo prešutjeti, suočili smo se ne samo s ljutnjom nego i s ignoriranjem od strane ključnih protagonista reforme.

Ni jedno ni drugo nije nas obeshrabilo i, nakon što je u javnost procurio nepotpuni popis prijavljenih škola, izašli smo i s trećim priopćenjem. Ovaj smo se put obratili povjerenstvu, koje će provesti odabir prijavljenih škola. Predložili smo da se odaberu one škole u kojima su se učitelji izjasnili za ulazak u eksperiment. Kako, u otprilike trećini prijavljenih škola, imamo podružnice, znali smo da će se raditi možda o polovini škola koje su se prijavile. Premda smo znali da je riječ o glasu vapijućega u pustinji, uzaludnom pokušaju da se već izlivena rijeka vrati u korito, opet smo ponudili rješenje. Ulaskom u eksperiment, mimo ili čak protivno njihovoj volji, učiteljima će se u naredne četiri godine posao i život dodatno otežati. Ne vjerujemo u pozitivan ishod promjena čiji teret na leđima nose nezainteresirani i nezadovoljni učitelji. Prosvjetne vlasti, živi bili pa vidjeli, očito misle drugačije.

PREGOVORI O GRANSKIM KOLEKTIVNIM UGOVORIMA

Uzdaj se u se...

Odbijanjem skoro svih sindikalnih zahtjeva za poboljšavanjem postojećih ili ugovaranjem novih prava kroz granske ugovore, Vlada dodatno iritira i proizvodi nezadovoljstvo među radnicima koji su i od ovih pregovora očekivali poboljšanja svoga položaja. Očito je kako će Vlada promijeniti svoj stav prema sindikatima i njihovim zahtjevima samo onda ako na to bude primorana, pa i štrajkom koji je sasvim izvjesna opcija u borbi sindikata za svoje ciljeve

Nakon pet krugova pregovora - po četiri kruga osnovnoškolskih i srednjoškolskih te jednog zajedničkog - teško se otići dojmima o neučinkovitosti kao najvažnijem njihovom obilježju. Vladini pregovarači, a puno je toga s njihove strane očito prepušteno državnom tajniku Stipi Mamiću, pregovore doživljavaju kao „odrađivanje posla“ čiji će ishod ovisiti ionako o „višoj sili“ koja posjeduje moć koju nemaju pregovarači Vlade. A do uključivanja onih koji imaju moć posao završiti, pregovarači Vlade koriste svaku priliku, kao prvo, kako bi se socijalni dijalog odužio i, kao drugo, kako bi se izbjeglo prihvaćanje bilo kakve nove obveze.

Odugovlačenje

Izbjegavanje odgovora, otezanje s dostavljanjem podataka, komunikacijski problemi i skretanje s teme – neki su od načina na koji predstavnici Vlade pridonose usporavanju pregovora. Na izravno postavljen zahtjev osnovnoškolskih sindikata o plaćanju poslova povezanih s ovogodišnjim nacionalnim ispitima, predstavnicima Vlade je trebalo mjesec dana da sindikatima priopće kako ove poslove Vlada ne želi platiti.

Slično su se proveli i srednjoškolski pregovarači kada su od predstavnika Vlade zatražili da im se dostave konkretni podaci koji su sindikatima nepohodni da bi formulirali neke svoje zahtjeve. Upit je postavljen na prvom sastanku, a zahtjevima sindikata, i to djelomično, udovoljeno je tek na četvrtom sastanku. Čestim razjašnjavanjima o poslanim i neposlanim mejlovima i nepridržavanjem dogovora o pripremi kompjuterske prezentacije – pridonijelo se, također, usporavanju pregovora.

Za odvođenje pregovora u „sporedne rukavce“ predstavnicima Vlade sjajno su poslužili problemi vezani uz realizaciju projekta Cjelodnevnih škola.

Izbjegavanje obveza

Ni jedan zahtjev nije prihvaćen, a spomenimo tek neke, na primjer u osnovnoškolskim pregovorima: Vrednovanje udžbeničkih poslova, reguliranje poslova vezanih uz održavanje dopunskog rada, kvalitetnije nagrađivanje razredničkih poslova, uvrštavanje u popis radnih mjesta domara-vozača koji dovoze i odvoze učenike ili pomoćnika u nastavi, ugovaranje službeničkog dodatka tajnicima i računovođama, pratiteljskog dodatka učiteljima, dodatno nagrađivanje njegovatelja i vozača u posebnim ustanovama, povećanje postotaka za rad s učenicima s poteškoćama... Unatoč argumentaciji sindikalnih pregovarača, svi su ovi zahtjevi ili odbijeni ili su za njihovo eventualno prihvaćanje predstavnici Vlade zatražili više vremena.

Slično se dogodilo i u srednjoškolskim pregovorima. Nije bilo razumijevanja za uvrštavanje u popis radnih mjesta voditelja u učeničkom domu i voditelja kuhinje, za uklanjanje formulacije koja u opisu poslova dopušta ravnateljima neograničeno proširivanje postojećih zaduženja, vrednovanje poslova izrade GIK-a, poslova samovrednovanja, rada na međunarodnim projektima, vrednovanje poslova administriranja elektroničkih upisnika, ukidanja postojećeg ograničenja u pogledu dvokratnog rada ili mentoriranja učenika na završnim ispitima ili broja učenika za koji se dobiva naknada za rad s učenicima koji se školuju po prilagođenom programu...

Nije udovoljeno, uz obrazloženje da

i ovaj odgovor iziskuje više vremena, čak ni zahtjevu srednjoškolskih sindikata za uvrštavanjem triju ličkih škola na popis škola s otežanim uvjetima rada. Dostatan argument nije bilo čak ni prethodno stavljanje ovih škola na popis jedinica lokalne samouprave kojima je Vlada udijelila status brdsko-planinskih područja. Odbačen je zahtjev da bi se upravo uvrštavanjem škola na popis škola s otežanim uvjetima rada trebalo olakšati rad na potresom pogođenim područjima u Sisačko-moslavačkoj županiji.

Dodatak na plaću

Zahtjev za ugovaranjem dodatka na plaću u iznosu od 10 posto uslijedio je nakon što su se bezuspješnim pokazala sva nastojanja sindikata da se Dodatkom II. Temeljnom kolektivnom ugovoru riješi i pitanje povećanja osnovice prije pregovora koji su dogovoreni za rujnu. Ovom zahtjevu, s kojim su tri školska sindikata usuglašeno 9. svibnja izašli pred ministra Radovana Fuchsa, pridonijela je sigurno i Vlada koja je prethodno udovoljila zahtjevima liječnika i povećala im plaće, najavila, istina u nešto manjem postotku, povećanje plaće medicinskim sestrama i ostalim radnicima u zdravstvu, predložila značajno povećanje plaća sucima... Nakon što su suočeni s ovakvim postupcima Vlade, a nakon što su propala nastojanja sindikata javnih službi za otpočinjanjem pregovora o povećanju osnovice i nakon ignoriranja sviju dosad postavljenih zahtjeva u pregovorima o granskim kolektivnim ugovorima, školskim sindikatima nije preostalo ništa drugo nego da Vladi ispostave zahtjev za isplatom 10-postotnog Dodatka na plaću zaposleni-

cima u osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama. Sindikati, osim odgovora da će njihov zahtjev biti prosljeđen Vladi, od ministra Fushsa nisu dobili ništa drugo.

Sudbina pregovora o granskim kolektivnim ugovorima uvelike će ovisiti o tome kako će Vlada odgovoriti na zahtjev sindikata o ugovaranju 10-postotnog dodatka.

Što dalje?

Ako Vlada ovaj zahtjev odbije, pregovori će vrlo vjerojatno biti prekinuti i pokrenut će se postupak mirenja. Ako ni postupak mirenja ne završi dogovorom Vlade i sindikata, steći će se uvjeti za organizaciju štrajka. Štrajka koji bi, ovaj puta je to moguće ustvrditi bez zadržske, bio posve zakonit. Po svemu sudeći, nakon tri i pol godine, školskim sindikatima neće preostati ništa drugo nego pozvati u štrajk članstvo i sve radnike u školama.

Zašto ni ovaj puta ne bi trebalo sumnjati u odaziv? Cijena rada u javnom sektoru dramatično se smanjuje. Prema sindikalnim izračunima samo u prošloj godini smanjila se cijena rada u obrazovanju najmanje za 8 posto. Najlošije pri tom prolaze radnici u osnovnom i srednjem školstvu, najpotplaćeniji radnici, s obzirom na kvalifikacijsku strukturu, u javnom sektoru. Unatrag dvije godine istopili su se svi pozitivni učinci štrajka iz 2019. godine. Nejednak stav Vlade prema pitanju rasta plaća u javnim službama, dakle neprava

vedno držanje Vlade naspram zaposlenicima u obrazovanju – još je jedan razlog zašto ne treba sumnjati u dobar odaziv štrajku. Na kraju, broju onih koji se žele štrajkom boriti i izboriti za povećanje svojih plaća, pridonijet će i držanje Vlade u kolektivnim pregovorima, kako onim koji su se vodili oko sadržaja Dodatka II. TKU-u tako i pregovora o granskim kolektivnim ugovorima. Svojim odugovlačenjem s početkom pregovora o Dodatku, Vlada je spriječila da sindikati već ove godi-

ne ugovore isplatu novog materijalnog prava – uskrsnice. Odbijanjem skoro svih sindikalnih zahtjeva za poboljšanjem postojećih ili ugovaranjem novih prava kroz granske ugovore, Vlada dodatno iritira i proizvodi nezadovoljstvo među radnicima koji su i od ovih pregovora očekivali poboljšanja svoga položaja. Očito je kako će Vlada promijeniti svoj stav prema sindikatima i njihovim zahtjevima samo onda ako na to bude primorana.

Milan Novačić

18. SJEDNICA GLAVNOG VIJEĆA

O pregovorima i skupštinskim aktivnostima

Donesena je odluka o provođenju izbora u sindikalnim podružnicama koji će se održati od 5. lipnja do 7. srpnja. Redovna 10. Skupština po prvi puta će se održati u tjednu - od 23. do 25. listopada - u Lovranu

Izveštajem predsjednika Željka Stipića o tijeku pregovora za Dodatak II. TKU-a počela je 18. sjednica Glavnog vijeća održana 13. svibnja u Zagrebu. U izvještaju je navedeno kako su pregovori započeli 14. travnja, a završili konačnom ponudom Vlade 5. svibnja. Sindikalni zahtjevi su se odnosili na rješavanje pitanja materijalnih prava, odnosno pitanje smanjenja cijene rada u javnim službama te usklađivanje sadržaja TKU-a s izmjenama Zakona o radu kroz ugovaranje materijalnih prava u različitim iznosima za članove reprezentativnih sindikata i ostalih radnika. Sindikati su željeli pregovarati o osnovici, regresu, božićnici te uskrsnici kao novom pravu.

Jedina ponuda s kojom je Vlada izašla pred sindikate bila je isplata regresa za ovu godinu koju su, s prvotne ponude od 270 eura za članove reprezentativnih sindikata i 250 eura za nečlanove, podigli na 300 za članove i 250 za nečlanove te prihvatanje uskrsnice kao novog materijalnog prava za sve radnike. Nakon ove ponude Preporod je pristupio izjašnjavanju članstva. Izjasnilo se 7339 članova u 417 podružnica od 430, od kojih se 63,09 % izjasnilo ZA prihvaćanje ponude, PROTIV je bilo 36,49 % članova dok je bilo 0,42 % nevažećih listića. Sukladno rezultatima provedenog izjašnjavanja Glavno vijeće sindikata

je odlučilo kako će Sindikat Preporod potpisati Dodatak II. Temeljnomo kolektivnom ugovoru.

Govoreći o pregovorima o osnovnoškolskom i srednjoškolskom ugovoru, predsjednik je rekao kako su održana po četiri odvojena sastanka i jedan zajednički. Napomenuo je kako u pregovorima za osnovne škole uz predsjednika sudjeluje i Marija Veronika Cvjetković, dok u pregovorima za srednje škole sudjeluju Biljana Pavelić i Maja Jurčević. Pregovori se ne provode tematski već se prednost dala pregovorima od članka do članka. Sindikalna strana se na početku pregovora očitovala kako od ovih pregovora očeku-

je zadržavanje svih postojećih prava te reguliranje svih novih obveza koje su određene radnicima u školama unatrag barem desetak godina.

Predsjednik Stipić izvijestio je Glavno vijeće i o tome da je 9. svibnja održan zajednički sastanak osnovnoškolskih i srednjoškolskih pregovaračkih odbora, na kojem su sudjelovala sva tri reprezentativna obrazovna sindikata na kojem je po prvi put nazočio i ministar obrazovanja Radovan Fuchs. Sindikati su ministru uručili tekst Sporazuma, pripremljenog i usuglašenog između sva tri sindikata, u kojem se traži 10 % povećanje plaće. Sadržaj Sporazuma bi se ugradio kao sastavni dio osnovnoškolskog

i srednjoškolskog kolektivnog ugovora.

Nakon izvješća donesene su i dvije odluke. Budući da je ovo godina u kojoj će se održati redovna 10. Skupština sindikata Preporod, donesena je odluka o provođenju izbora u sindikalnim podružnicama koji će se održati od 5. lipnja do 7. srpnja. Od izbora su izuzete nove podružnice osnovane ove školske godine ili podružnice u kojima je ove školske godine došlo do promjena sindikalnih povjerenika. Pozivi i upute o izborima stići će na škole početkom lipnja. Na kraju je donesena i odluka o provođenju 10. Skupštine koja će se održati od 23. do 25. listopada u Lovranu.

Gordana Kovač Bluha

PRENOSIMO IZ NOVOG LISTA

Većina će

Regres od 300 eura dobit će 97 tisuća zaposlenih u javnom sektoru, a njih 130 tisuća, 50 eura manje

Predstavnici Vlade i sindikata zaposlenih u javnom sektoru danas će potpisati dodatak kolektivnim ugovorima po kojem će država prvi put isplatiti različite iznose svojim službenicima, ovisno o tome jesu li ili nisu u članjenju u reprezentativne sindikate s kojima je dogovorila te promjene. Ti su sindikati, koji imaju reprezentativnost dogovorili da regres u javnom sektoru bude 250 eura, ali njihovi će članovi dobiti 50 eura više.

Dakle, svi zaposleni u državnoj upravi, koji nisu članovi sindikata, ali i oni koji su članovi sindikata, ali ne reprezentativnih, dobit će 50 eura manji regres. Za očekivati

Na 18. sjednici Glavnog vijeća, održanoj 13. svibnja 2023. u Zagrebu, a povodom promjena u Zakonu o radu, kojima je omogućeno da se članove nereprezentativnih sindikata dovede u nepovoljniji položaj u pogledu visine materijalnih prava iz kolektivnog ugovora, odlučeno je da se članicama i članovima svih nereprezentativnih sindikata uputi:

JAVNA ISPRIKA

Kolegice i kolege!

Ispričavamo se što nismo uspjeli u nastojanju da se postojeća nepravda, prema kojoj su članovi bili u nepovoljnijem položaju od nečlanova ne zamijeni novom, koja će omogućiti da članovi jednog sindikata budu u podređenom položaju u odnosu na članove drugog sindikata.

Ispričavamo se što je novac pretpostavljen sindikalnoj solidarnosti, a dobra i promišljena rješenja žrtvovana zbog sindikalne netrpeljivosti.

Ispričavamo se što je omogućeno da se isključivo zbog novca u sindikat učlanjuje ili mijenja svoj sindikat drugim sindikatom.

Ispričavamo se što iza diskriminacije među članovima sindikata ne stoji Vlada i poslodavci, nego sitni interesi i gramzivost pojedinih sindikata.

Ispričavamo se zbog sindikata koji su s nama bili u prikupljanju potpisa protiv *outsourcinga* i monetizacije autocesta 2014. i Zakona o referendumu 2015., a kojima smo mi 2023. okrenuli leđa.

Ispričavamo se zbog svih onih koji su uz nas bili u štrajkovima i na prosvjedima, a sada su dovedeni u nepovoljniji položaj od onih koji nikad nisu bili s nama.

Ispričavamo se što se pokazalo da čak i među političkim strankama postoji veća solidarnost nego među nekim sindikatima.

Ispričavamo se zato što smo se doveli u situaciju da sindikate od sindikata štiti Ustavni sud.

Sindikat Preporod

NISU SVI ZAPOSLENI U JAVNOM SEKTORU JEDNAKI

dobiti regres od 250 eura, a neki i po – 300

je da će se slično dogoditi i nakon pregovora o božićnici i uskrsnici, koja bi sljedeće godine prvi put trebala biti isplaćena u javnom sektoru, ako u međuvremenu Ustavni sud ne ospori odredbu iz Zakona o radu koja je omogućila takvo postupanje jer je nekoliko sindikata sporne odredbe poslalo tom sudu na ocjenu ustavnosti.

Potpora Preporoda

Vlada nije odgovorila na zahtjev nereprezentativnih sindikata da odgodi potpisivanje ugovora dok Ustavni sud ne kaže svoje, pa su se čelnici nereprezentativnih sindikata jučer okupili na Markovom trgu kako bi još jednom upozorili da je riječ o diskriminaciji jer se članovima reprezentativnih sindikata omogućuju veća materijalna prava u odnosu na sve druge zaposlenike. Predsjednik Carinskog sindikata Rino Štorić, koji je govorio u ime osam sindikata iz državne službe koji nisu reprezentativni, otkrio je da je čak trećina zaposlenih u državnim službama u sindikatima koji nisu reprezentativni, što je 19 tisuća ljudi. Uz to oko jedna trećina zaposlenih, kazao nam je Štorić, nije uopće učlanjena u sindikat.

Pa će tako od oko 57 tisuća službenika i namještenika njih 19 tisuća, koji su članovi reprezentativnih sindikata u državnoj upravi, dobiti regres u iznosu od 300 eura, dok će preostalih 38 tisuća dobiti regres od 250 eura. Željko Stipić predsjednik je reprezentativnog sindikata Preporod i njegovi će članovi dobiti veći iznos regresa, ali jučer je dao podršku kolegama iz nereprezentativnih sindikata i poručuje da ni Vlada, ali ni reprezentativni sindikati nisu smjeli dovesti do takve diskriminacije.

Otkriva i to da je prema podacima koje su sindikati dobili iz resornog Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike u reprezentativne sindikate učlanjeno oko 97 tisuća zaposlenih u državnoj upravi i javnim službama, dok preostalih 130 tisuća nisu članovi sindikata ili su članovi nereprezentativnih sindikata. To znači da će većina zaposlenih u javnom sektoru dobiti manji regres.

Ističe Stipić i primjere riječkog KBC-a, gdje je, osim dijela liječnika, sve ostalo zdravstveno osoblje učlanjeno u nereprezentativne sindikate, pa će prema tome svi dobiti manji regres od 250 eura.

Rino Štorić upozorava i na to da će ove odredbe dovesti do prelaženja članstva u reprezentativne sindikate i nestanka manjih sindikata, ali i da će spriječiti nastajanje novih sindikata tamo gdje su zaposleni nezadovoljni djelovanjem postojećih. Štorić je jučer istupao u ime Carinskog sindikata, Sindikata porezne uprave Hrvatske, Sindikata policijskih službenika, Sindikata djelatnika u vojsci i državnim službama, Sindikata pravosudne policije Hrvatske, Sindikata MUP-a i Sindikata kriminalističke policije, koji nisu reprezentativni. Kaže i da njegov sindikat ne može biti reprezentativan da okupi sve zaposlene u Ministarstvu financija, pod čijim je okriljem Carinska uprava, jer to Ministarstvo nema ukupno zaposlenih koliko bi mu ih trebalo za reprezentativnost.

Na redu Ustavni sud

Profesor na Pravnom fakultetu u Zagrebu Viktor Gotovac kazao je da je sada sve na Ustavnom sudu, koji može odlučiti hoće li

Podrška predstavnicima nereprezentativnim sindikatima

zabraniti diskriminaciju, a podsjetio je i da Ustavni sud ima ovlasti obustaviti primjenu ZOR-a u tom dijelu do donošenja svoje odluke.

Odvjetnik Ivan Gržić je u ime sindikata koji su podnijeli tužbe Ustavnom sudu kazao da su one podnesene u ožujku i da očekuje žurnu reakciju kako bi se ukinula diskriminacija, jer su sporne odredbe, na-

glasio je on, u suprotnosti ne samo s Ustavom nego i s međunarodnim konvencijama, praksom Europskog suda za ljudska prava i Ustavom. Uz to, upozorava Gržić, te su odredbe Zakona u radu u suprotnosti i sa samim Zakonom o radu jer on zabranjuje diskriminaciju radnika zbog članstva u pojedinim sindikatima.

Jagoda Marić

POST FESTUM

Član/nečlan/član

Čak i ako Ustavni sud stane iza postojećeg rješenja, kojim su izjednačeni nečlanovi i članovi nereprezentativnog sindikata, na svim je sindikatima, koji se s ovime ne slažu, da se ono što se izmjenama Zakona o radu sjedinilo novim zorovskim izmjenama, ipak razjedini. Dakako, da pritom ostaje jedino razlikovanje člana i nečlana

Potaknuti komentarima rezultata provedenog izjašnjavanja o prihvaćanju Dodatka II. Temeljnom kolektivnom ugovoru, opravdanim smatramo izaći pred članstvo i ostale zainteresirane s pojašnjenjem postojeće situacije. Činimo to naknadno stoga što bi javno obznanjivanje ovog promišljanja, prije provođenja izjašnjavanja, usmjerilo opredjeljivanje članstva.

Članstvo se 10. i 11. svibnja, sukladno prethodno uspostavljenoj praksi u našem sindikatu, izjašnjavalo između dviju nepravdi - prvoj, s kojom članovi sindikata žive desetljećima i drugoj koja im je uglavnom nepoznata. Izjašnjavanje se moglo provoditi isključivo u paketu jer se obje nepravde, stara i nova, objedinjene u ponudi Vlade. Mogli smo se o ponudi Vla-

de ne izjašnjavati, što iz poznatih razloga nije dolazilo u obzir, ili izjašnjavati o onome što je Vlada sindikatima ponudila.

Zašto nepravdu član/nečlan svatko tko radi u školi razumije, a nepravdu član/član shvaćaju samo rijetki? Zato što su prvom nepravdom školski sindikati nezadovoljni desetljećima i zato što svaki član poznaje svoje kolege koji ne žele biti u sindikatu i koji to nerijetko ovako objašnjavaju: *Nisam lud plaćati ono što ionako dobijem besplatno.* Odgovor je to koji u prvom dijelu vrijeđa članove sindikata, a okrutno je istinit u drugom - sve što sindikati ugovore jednako pripadne onima koji jesu i onima koji nisu u sindikatu.

Nepravdu, osobito dugotrajnu, mnogi više ne primjećuju. Da danas pitate neke koji plaćaju vožnju tram-

vajem, treba li pooštriti kazne za „švercere” ili im onemogućiti vožnju, našlo bi se među urednim platišama onih koji bi se tome protivili. Stoga nikoga ne treba čuditi što među članovima sindikata ima i onih koji se ne slažu s izjednačavanjem člana i nečlana. Većina ipak postojeću nepravdu smatra neprihvatljivom i slaže se sa rješenjem koje vodi njenom dokidanju ili barem smanjenju.

Drugačije stvari stoje s nepravdom član/član. Većina onih koji rade u školama s ovom nepravdom nisu upoznati, jer je dosad nije ni bilo i zato što u školama gotovo i nema članova nereprezentativnih sindikata. Postoje, koliko je nama poznato, dva manja sindikata, no u velikom dijelu škola nema njihovih članova. Ne znaju radnici u školama, pa čak ni upućeniji članovi sindikata, da je situacija, primjerice u zdravstvu ili državnim službama, drukčija od situacije u školstvu. Tamo ne samo da postoji velik broj nereprezentativnih sindikata, nego postoje i velike ustanove u kojima uopće nema reprezentativnih sindikata.

Samo ako smo s ovim upoznati, nećemo se iščudavati nad rezultatima izjašnjavanja o prihvaćanju ponude Vlade koja je, još jednom to ističemo, u paketu ponudila dva rješenja, pri čemu se jedna ne-

pravda (član/nečlan) smanjuje, a druga, nova nepravda, uspostavlja (član/član). Rezultati provedenog izjašnjavanja pokazali su da većina naših članova podržava dokidanje rješenja prema kojemu su članovi i nečlanovi bili izjednačeni u pravima, a razjednačeni u obvezama. Manje je onih koji su prepoznali dalekosežne štetne posljedice trpanja u isti koš nečlanova i članova nereprezentativnih sindikata.

Među onima koji su se izjasnili za nepotpisivanje Dodatka II. ima i onih koji to nisu učinili zbog solidarnosti s članstvom u nereprezentativnim sindikatima, nego jer je Vlada odbila sa sindikatima pregovarati i o povećanju plaće. Isticanjem zahtjeva o ugovaranju 10-postotnog dodatka, školski su

sindikati borbu za povećanjem cijene rada prebacili s jednog kolosijeka na drugi. Ono što se nije uspjelo u okviru pregovora sindikata javnih službi, školski će sindikati pokušati ostvariti u okviru pregovora o granskim kolektivnim ugovorima.

Priča o članovima i nečlanovima te članovima jednih i članovima drugih sindikata još uvijek nije završena. Čak i ako Ustavni sud stane iza postojećeg rješenja, kojim su izjednačeni nečlanovi i članovi nereprezentativnog sindikata, na svim je sindikatima, koji se s ovime ne slažu, da se ono što se izmjenama Zakona o radu sjedinilo novim zorovskim izmjenama, ipak razdvoji. Dakako, da se pritom zadrži razlikovanje člana i nečlana.

Željko Stipić

30. ožujka U Osijeku održan sastanak ŽV Osječko-baranjske županije, a 31. ožujka u Slavonskom Brodu održan sastanak ŽV Brodsko-posavske županije. Na oba sastanka predočen je izvještaj sa 17. sjednice Glavnog vijeća u kojmu je naglasak stavljen na aktivnosti sindikata u protekloj godini, financijsko poslovanje, dodjelu financijske pomoći članovima i rad BUP-e.

3. travnja U Ministarstvu znanosti i obrazovanja sastali se predsjednik sindikata Stipić i ministar Fuchs. Razgovarali su isključivo o problemu koji su se pojavili na terenu nakon što je 23. ožujka školama upućen poziv da se prijave u Eksperimentalni program osnovna škola kao cjelodnevna škola.

4. travnja Održan 2. sastanak osnovnoškolskih pregovaračkih odbora na kojemu su postavljeni zahtjevi za plaćanjem poslova vezanih za održavanje nacionalnih ispita, vrednovanje poslova proisteklih iz podjele udžbenika, dopunskog rada i rada na daljinu. Sindikati su uputili i zahtjev za dodatno nagrađivanje razredničkih poslova.

5. travnja Predsjednik Sindikata sudjelovao na okruglom stolu „Kakva nam cjelodnevna škola treba?“ koji je u Saboru organizirao SDP. Raspravljalo se o projektu Cjelodnevne škole i natječaju na koji se mogu prijaviti škole koje će u naredne 4 godine eksperimentalno sudjelovati u projektu. Okrugli stol je moderirala potpredsjednica Sabora Sabina Glasovac.

12. travnja Na 2. sastanku srednjoškolskih pregovaračkih odbora izneseni su zahtjevi o boljem vrednovanju rada voditelja učeničkih domova i voditelja kuhinja, ali i za reguliranje novih nastavničkih poslova kao što su izrada GIK-a, poslova samovrednovanja, rad na međunarodnim projektima i administriranje elektroničkih upisnika.

14. travnja Započeli pregovori o sadržaju Dodatka II. TKU-a. Vladin pregovarački odbor vodi ministar Marin Piletić. Sindikati su zahtijevali isplatu uskrsnice za 2023. u iznosu 200 eura za članove reprezentativnih sindikata i 100 eura za nečlanove i članove reprezentativnih sindikata, 50 eura veći regres i božićnicu za članove reprezentativnih sindikata i pokretanje pregovora o povećanju osnovice u svibnju umjesto u rujnu.

18. travnja Na sastanku u novoosnovanoj podružnici u Tehničkoj školi i prirodoslovnoj gimnaziji u Osijeku sudjelovali pravica sindikata, županijska povjerenica i predsjednik Sindikata. Prije ovog sastanka održan je i sastanak u podružnici osječke Osnovne škole Vladimira Becića. Na oba se sastanka razgovaralo o aktualnostima u radu sindikata i odgojno-obrazovnom sustavu.

20. travnja Sindikat reagirao na učestalu pojavu pritisaka koji se događaju u školama u kojima učitelji i radnici odbijaju sudjelovati u eksperimentu Cjelodnevne škole. Pritisci su uslijedili nakon što se vidjelo da će odaziv na natječaj biti slab i da će se vrlo teško doći do uzorka koji bi bio reprezentativan.

21. travnja Srednjoškolski sindikati iznijeli na 3. sastanku pregovaračkih odbora više zahtjeva među kojima su neograničavanje dvokratnog rada, uvećanje s 5% na 10% plaće nastavnicima koji rade u 2 ili više škola i delimitiranje broja učenika pri izradi završnog rada za koji nastavnicima pripada naknada. Istoga dana je održan i 3. sastanak osnovnoškolskih pregovaračkih odbora na kojemu su postavljeni zahtjevi o vrednovanju poslova njegovatelja u posebnim ustanovama i poslova domara koji u školama, uz domarske poslove, odvoze i dovoze učenike. Istaknut je i zahtjev za reguliranjem radno-pravnog statusa pomoćnika u nastavi. Još jednom je ponovljen zahtjev za plaćanjem poslova povezanih s održavanjem nacionalnih ispita.

24. travnja Vlada na 2. sastanku pregovora o Dodatku II., odgovarajući na zahtjeve s 1. sastanka, sindikatima ponudila isplatu regresa u iznosu 250 eura za nečlanove i članove nereprezentativnih sindikata i 270 eura za članove reprezentativnih sindikata. Odbijeni su svi zahtjevi sindikata s 1. sastanka.

26. travnja Osnovana podružnica Preporoda u zagrebačkoj Osnovnoj školi Mladost. Za sindikalnu povjerenicu izabrana Elvira Cvjetković, a za zamjenicu povjerenice Vera Tepeš. Naš sindikat u Zagrebu djeluje u 63 osnovnoškolske i 34 srednjoškolske ustanove. **ČESTITAMO!**

28. travnja U Splitu održana konferencija za medije na kojoj se govorilo o pregovorima sindikata javnih službi o Dodatku II. Ako Vlada ne promijeni stav i na uvaži sindikalne zahtjeve i ako sindikati ostanu jedinstveni oko toga da im je neprihvatljivo udovoljavanje samo pojedinim zahtjevima, ovi će pregovori neuspješno završiti. Ovo će neminovno voditi prema prosvjedima i štrajkovima – istaknuli su tom prigodom Sebastijan Troskot i Željko Stipić.

1. svibnja Manja skupina članova Preporoda sudjelovala na prosvjednom maršu kojim je u Zagrebu obilježen Međunarodni praznik rada. Pod naslovom „1. maj – dan otpora, a ne graha i odmora“ Prosvjed je završio na Trgu svetoga Marka. Vladi su poslani poruke o posljedicama smanjenja cijene rada i kršenju radničkih prava.

3. svibnja Na 4. sastanku osnovnoškolskih pregovaračkih odbora Ministarstvo se očitovalo da ne želi platiti poslove povezane s održavanjem nacionalnih ispita. Na sastanku je postavljeno više zahtjeva:

Službenički dodatak za tajnike i računovođe, pratiteljski dodatak za učitelja u dislociranim školama, nagrađivanje rada njegovatelja i vozača u posebnim ustanovama i rada učitelja i stručnih suradnika za rad s učenicima s teškoćama. Sindikati su tražili da se u pregovore uključi i ministar Radovan Fuchs.

4. svibnja Na sastanku u Osnovnoj školi Kuršanec sudjelovali pravica i predsjednik sindikata. Sastanak je vodila povjerenica Svjetlana Zlatarek, a razgovaralo se o aktualnostima u odgoju i obrazovanju, sindikalnim aktivnostima i problemima s kojima se susreću radnici ove međimurske škole.

5. svibnja Na 3. sastanku pregovora o Dodatku II. TKU-u Vlada izašla s konačnom ponudom o isplati regresa u razlici od 59 eura, odnosno 250 eura za nečlanove i članove nereprezentativnih sindikata i 300 eura za članove reprezentativnih sindikata. Ugovoreno je i novo materijalno pravo – uskrsnica - o čijoj će se visini, kao i o visini božićnice i povećanju osnovice, pregovarati u rujnu.

* Na 4. sastanku pregovaračkih odbora za područje srednjeg školstva odbijeni su zahtjevi za delimitiranje dvokratnog rada. Ponovno je postavljen zahtjev za vrednovanje rada nastavnika na završnom ispitu prema broju učenika. Istaknut je zahtjev za uvrštavanje na popis škola s otežanim uvjetima rada dviju gospićkih srednjih škola i škole u Otočcu. Isti je status zatražen i za pojedine škole u potresom stradanim područjima. Istaknuti su i zahtjevi za ukidanje postojećeg ograničenja o nagrađivanju nastavnika koji rade s učenicima s teškoćama, za plaćanje službeničkog dodatka tajnicima i računovođama, uvrštavanje u dodatni rad i poslova pripremanja učenika za državnu maturu i povećanje uvećanja s 15% na 25% zaposlenicima u posebnim ustanovama.

9. svibnja Na zajedničkom sastanku osnovnoškolskog i srednjoškolskog pregovaračkog odbora s ministrom Radovanom Fuchsom istaknut je prethodno usuglašeni i objedinjeni zahtjev za ugovaranje Dodatka na plaću zaposlenicima osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova u iznosu od 10 posto. Odgovor Vlade očekuje se u idućih tjedan dana.

10. svibnja Započelo, a 11. svibnja završeno, izjašnjavanje članstva o Dodatku II. TKU-u. 4630 ili 62,89 posto članova se izjasnilo za prihvaćanje, a 2678 ili 36,68 posto za odbijanje ponude Vlade. Izjašnjavanje je provedeno u 417 od 430 podružnica.

11. svibnja Predsjednik Sindikata sudjelovao na prosvjedu u Zagrebu koji su organizirali Strukovni sindikat medicinskih sestara - medicinskih tehničara i Samostalni sindikat zdravstva i socijalne skrbi. U svom je obraćanju prosvjednicima predsjednik istaknuo opravdanost zahtjeva za povećanjem plaća od 10 posto.

13. svibnja Održana 18. sjednica Glavnog vijeća. Na sjednici prihvaćeni izvještaji o odvijanju pregovora za Dodatak II. TKU-u, granskim kolektivnim pregovorima i aktiv-

nostima Sindikata povezanim uz projekt Cjelodnevne škole. Glavno je vijeće odlučilo da će se izbori u podružnicama održati od 5. lipnja do 7. srpnja, a 10. redovita skupština od 23. do 25. listopada.

16. svibnja Održan sastanak ŽV Međimurske županije u Pribislavcu, 17. svibnja održan sastanak ŽV vukovarsko-srijemske županije u Vukovaru, 18. svibnja održan sastanak ŽV Bjelovarsko-bilogorske županije u Bjelovaru i 19. svibnja održan sastanak ŽV Osječko-baranjske županije u Osijeku. Na sastancima su predočene informacije s 18. sjednice Glavnog vijeća. Razgovaralo se i o održavanju izbora u podružnicama.

18. svibnja Na konferenciji za medije koju je pred zgradom Vlade RH održalo osam nereprezentativnih sindikata sudjelovao i predsjednik Preporoda koji je podržao napore ovih sindikata da članovi reprezentativnih i nereprezentativnih sindikata budu izjednačeni u pogledu visine materijalnih prava koja su ugovorena kolektivnim ugovorom.

* U Osnovnoj školi Lijepa naša u Tuheľju osnovana podružnica Preporoda. Za povjerenicu izabrana Martina Ban Županić, a za njenu zamjenicu Ivana Majerić. U Krapinsko-zagorskoj županiji sindikat djeluje u 19 ustanova, 13 osnovnoškolskih i 6 srednjoškolskih. **ČESTITAMO!**

19. svibnja U Osijeku Preporod održao konferenciju za medije na kojoj je komentiran slab odaziv škola na natječaj koji prethodi odabiru škola za sudjelovanje u projektu Cjelodnevna škola. Među 68 prijavljenih škola njih 30 je iz 5 slavonskih županija.

* U Glazbenoj školi Metković osnovana podružnica. Za sindikalnog povjerenika izabran je Mirko Vioć, a za zamjenicu Mihaela Pavlović. Od ukupno 44 školske ustanove u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, Preporod djeluje u 33, 26 osnovnoškolskih i 7 srednjoškolskih ustanova. **ČESTITAMO!**

OZIV NA SURADNJU

Zahvaljujući vašim tekstovima, fotografijama i karikaturama naše je glasilo kvalitetnije i raznovrsnije.

Priloge šalžite na:

ured@sindikats-preporod.hr